

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/207/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313209733
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8313209733.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobcu J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. O. XXXX/XX, W., zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, M. R. Štefánika 171, Vranov nad Topľou, proti žalovanému Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXA/XXX, V., o zaplatenie 15.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5C/199/2014-134 zo dňa 14.06.2016 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou podanou 03.07.2013 domáhal proti žalovanému zaplatenia zmluvnej pokuty 15.000,- eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 20.03.2013 do zaplatenia, žiadajúc taktiež náhradu trov s konaním mu vzniknutých dôvodiac, že medzi ním a žalovaným bola uzatvorená Zmluva o budúcej kúpnej zmluve s dohodnutým obsahom, pričom kúpna zmluva mala byť uzatvorená najneskôr do 08.03.2013. Pre prípad porušenia bola dohodnutá zmluvná pokuta. Žalovaný je tým, ktorý kúpnu zmluvu neuzavrel, žalobca má preto nárok na dohodnutú zmluvnú pokutu 15.000,- eur. Uvedené je dôvodom prečo bola žaloba podaná a zaplatenie zmluvnej pokuty má žalovanému uložiť súd.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Podpísanie zmluvy nepopieral, uviedol však, že bol uvedený do omylu, nehnuteľnosť reálne nechcel kúpiť.

Súd prvej inštancie pôvodne o žalobe žalobcu rozhodol rozsudkom č.k. 5C/199/2014-87 zo dňa 16.07.2015, keď žalobe vyhovel a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 15.000,- eur, pričom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5Co/387/2015-116 z 21.01.2016 rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 5C/199/2014-87 zo 16.07.2015 v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v časti prevyšujúcej zaplatenie sumy 15.000,- eur zrušil, zrušiac taktiež výrok o trovách konania a v zrušenej časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s pokynom na vyhodnotenie dôsledkov, ktoré z dôkazov o prebiehajúcom exekučnom konaní môžu vyplývať.

Súd prvej inštancie vychádzajúc z pokynu odvolacieho súdu vyplývajúceho z jeho uznesenia č. k. 5Co/387/2015-116 z 21.01.2016 doplnil dokazovanie a z dôkazov vykonaných v priebehu celého konania zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 12.02.2013 Zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, na základe ktorej žalobca prehlásil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností, pozemkov a stavby nachádzajúcich sa v

katastrálnom území W., zapísaných v katastri nehnuteľností vedenom Správou katastra Snina na LV č. XXXX, a to pozemku na parc. č. XXXX/XXX o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvoría, pozemku na parc. č. XXXX/XXX o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvoría, pozemku na parc. č. XXXX/XXX o výmere X m² - zastavané plochy a nádvoría a stavby na parc. č. XXXX/XXX so súpisným číslom XXXX - druh stavby - reštaurácia. Zmluvou o budúcej zmluve sa žalobca so žalovaným dohodli, že budúcu kúpnu zmluvu uzatvoria najneskôr do 08.03.2013 za kúpnu cenu 220.000,- eur. K uzavretiu zmluvy nedošlo napriek výzve na jej uzavretie, ktorú žalobca adresoval žalovanému 06.03.2013. Žalobca žalovaného pred uzavretím Zmluvy o budúcej zmluve nepoznal, poznal pána X., ktorý pochádzal so W., mal pôvodne záujem o kúpu predmetných nehnuteľností, a spolu so žalovaným prezentovali, že zabezpečujú úver na kúpu nehnuteľností cez pána K. pracujúceho v inštitúcii poskytujúcej úvery.

Manželka žalovaného, vypočutá ako svedkyňa potvrdila tvrdenia žalovaného, že bol uvedený do omylu. Zmluvu o budúcej kúpnej zmluve žalovaný podpísal preto, aby získal províziu. Okolnosti, pre ktoré bol podvedený boli dôvodom oznámenia veci na políciu.

Doplneným dokazovaním realizovaným v zmysle pokynu odvolacieho súdu, súd prvej inštancie zistil, a to z exekučného spisu súdneho exekútora JUDr. J. W., Ex 2902/2012, že na nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve bolo už v čase uzavretia tejto zmluvy začaté exekučné konanie. Upovedomenie o začatí exekúcie zo 07.01.2013 bolo doručené žalobcovi dňa 12.01.2013 a upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie z 18.02.2013 bolo mu doručené 06.03.2013. Kúpna zmluva, ktorú mal žalovaný uzavrieť so žalobcom podľa Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve mala byť uzavretá v lehote od 12.02.2013 do 08.03.2013.

Zhodnotením všetkých okolností a z vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že v čase uzavretia Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve žalobca vedel o tom, že na nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom kúpy sú začaté exekučné konania, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, keďže žalobcovi bolo 06.03.2013 doručené upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie. Znamená to, že v danom prípade sa podstatne zmenili okolnosti pre uzavretie kúpnej zmluvy, ktoré mali za následok aj zánik záväzku žalovaného, preto mal súd za to, že nebolo možné spravodlivo od neho požadovať, aby za takýchto okolností uzavrel kúpnu zmluvu, preto žalobu zamietol.

Pri právnom posúdení veci, súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 50a ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to zo všetkých dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 zákona 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Podľa žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že žalovaný sa nikdy procesne nebránil, nikdy nenamietal skutočnosť, že prebiehalo exekučné konanie a jeho obrana bola od počiatku len formálna a účelová. Sám prehlásil, že jediným dôvodom prečo neuzavrel dohodnutú zmluvu bolo to, že nezískal finančnú províziu od pána K.. Už v čase dokazovania, ktoré predchádzalo prvému rozhodnutiu súdu prvej inštancie vyplynulo, že v čase uzavretia Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve boli proti žalobcovi vedené exekučné konania pre vymoženie pohľadávky 17.103,58 eur. Napriek exekučnému konaniu došlo následne k uzavretiu kúpnej zmluvy s Y. K. za 170.000,- eur dňa 16.04.2013 a exekútor uvoľnil nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie W. v záujme ich odpredaja. Z kúpnej ceny žalobca uhradil exekučnú pohľadávku. Napadnutý rozsudok preto spočíva na nesprávnom právnom posúdení, keď súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dôvodom zániku záväzku v zmysle § 50a ods. 3 Občianskeho zákonníka je i podstatná zmena okolností v postavení subjektu zaviazaného zo zmluvy. Žalovaný mal vedomosť o prebiehajúcom exekučnom konaní, takisto aj o výške vymáhanej pohľadávky, ktorej suma oproti dohodnutej kúpnej cene bola v podstate zanedbateľná. Od začiatku bolo dohodnuté, že zo zaplatenej kúpnej ceny bude uhradená exekučná pohľadávka. Tieto skutočnosti nemožno preto vyhodnotiť ako zmenu okolností, z ktorých účastníci pri vzniku záväzku vychádzali, nakoľko nastali ešte pred podpisom zmluvy a účastníkmi zmluvy boli dobre známe. K zníženej kúpnej cene, za ktorú bola nehnuteľnosť následne predaná Y. K. pristúpil preto, že sa dostal do časovej a finančnej tiesne, ktorú mu spôsobil svojím postupom žalovaný. Konanie žalovaného a pána K. sa s odstupom času javí ako premyslené a ciele. Bol to práve žalobca, ktorý bol týmito osobami uvedený do omylu a takýmto spôsobom prišiel o 50.000,- eur. Nakoľko v podstate nemal už na výber po tom ako s ním žalovaný neuzavrel kúpnu zmluvu, súhlasil s kúpnu cenou 170.000,- eur, ktorú bol ochotný a ponúkol pán K.. Žalobca preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že vec riešil aj na Ministerstve vnútra, Ministerstve spravodlivosti SR. Bol podvedený, nechápe dokedy chce jeho a jeho manželku žalobca trápiť. Nech si

nájde inú obeť. Dobré vie, že bol podvedený. Súd jasne rozhodol, že žalobu zamieťa v plnom rozsahu, žiada preto, aby jeho odvolaniu nebolo vyhovieňé.

4. Žalobca k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu žiadne stanovisko nezaujal.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vychádzajúc z ust. 470 ods. 1 a 2 veta prvá CSP preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúčich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 26.01.2017 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu bolo neopodstatnené.

V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastane suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvantitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalobcu v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením. Preskúmal to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

6. Oboznámením sa s obsahom spisu, s výsledkami vykonaného dokazovania realizovaného aj v intenciách pokynu odvolacieho súdu vyjadreného v jeho uznesení 5Co/387/2015-116 z 21.01.2016, so zisteným skutkovým stavom, odvolací súd dospel k tomu, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Na týchto správnych záveroch súdu prvej inštancie sa nič zmenilo ani v priebehu odvolacieho konania, z čoho vyplýva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožňuje. Súd prvej inštancie sa dôsledne riadil pokynom odvolacieho súdu. Zistil skutkové okolnosti, ktoré boli podstatné pre posúdenie všetkých súvislostí vo vzťahu k tomu, či vzhľadom na obmedzenú dispozíciu žalobcu s predmetom vlastníctva bolo možné trvať, aby žalovaný splnil povinnosť zo zmluvy. Len na doplnenie, k odvolacím dôvodom žalobcu považuje za potrebné uviesť:

Rozhodujúcim odvolacím argumentom žalobcu je tvrdenie, že žalovaný o exekučnom konaní vedel, a preto nemohlo exekučné konanie spôsobiť zánik záväzku. Je potrebné uviesť, že informácia o tejto, podľa žalobcu podstatnej skutkovej okolnosti, sa nenachádza v žalobe, nenachádza sa v Zmluve o budúcej kúpnej zmluve. Netvrdil ju ani v jednej zo svojich výpovedí pred súdom. Ak mal túto skutkovú okolnosť za podstatnú, bolo jeho povinnosťou nielen ju tvrdiť, ale k tvrdenej skutočnosti predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky. Sporové konanie je totiž ovládané zásadou kontradiktórnosti, ktorá znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, musí túto skutočnosť tvrdiť a k tvrdenej skutočnosti predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže. Z dokazovania vyplýva, že žalobca túto podľa neho podstatnú skutočnosť v priebehu celého konania netvrdil, zo spisu to nevyplýva a k tejto skutočnosti ani nepredložil ani neoznačil žiadne dôkazné prostriedky. Ak súd prvej inštancie zhodnotil, že nastali predpoklady vyplývajúce z ust. § 50a ods. 3 Občianskeho zákonníka, t.j., že okolnosti, za ktorých bola zmluva uzatvorená zmenili sa do tej miery, že nemožno spravodlivo požadovať, aby sa zmluva uzavrela, je jeho záver správny. Záväzky zo Zmluvy o budúcej zmluve totiž trvajú vždy pod podmienkou, že okolnosti, z ktorých zmluvné strany vychádzali, sa nezmenia zásadne (zmluva je uzavretá cum clausula rebus sic stantibus). Ak bolo žalobcovi, ako z doručky nachádzajúcej sa v exekučnom spise Ex 2902/2012 vyplýva, dňa 06.03.2013 doručené upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie z 18.02.2013, ktorým žalobcovi exekútor zakázal, aby odo dňa doručenia upovedomenia nehnuteľnosť previedol na niekoho iného alebo ju zaťažil, znamená to vznik takej okolnosti, ktorá je objektívne podstatnou zmenou v postavení osoby, v konkrétnom prípade žalovaného, ktorý bol Zmluvou o budúcej kúpnej zmluve zaviazaný kúpnu zmluvu v lehote do 08.03.2013 uzavrieť.

7. Správne rozhodnutiu súdu vo veci samej zodpovedá aj rozhodnutie o trovách konania, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov, ktoré uviedol, ako rozsudok vo výroku vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

8. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu odvolací súd priznal voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu výšky trov zrealizuje, ako to vyplýva z § 262 ods. 2 CSP, súd prvej inštancie

Pre výnimočné nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 257 CSP, odvolací súd predpoklady nezistil a zo spisu nevyplývajú.

9. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.